

КАЗКА

Усі знаємо, що це неабияка сила. Адже французьку революцію, цей найбільший катаклізм новітньої історії людства, спричинили люди їдкої сатири, тонкої іронії оригінальних літературних концепцій: Руссо, Вольтер, енциклопедисти. Знаємо теж, що один велітень-поет пробудив з вікового сну цілий нарід.

Я довго подивляв за іншими, могутню силу писаного слова, поки не спитав сам себе: в чому тайна?

Якої це породи сила відається так сильно в наші мізки, настроює або розстроює нерви, формує світогляд, кормить уяву?

Чи це енергія, в роді електричної, що торочить і зміняє, блістить і гасне?

А може таємний флюїд, еманація далеких, незримих зір, що ранить і лікує?

Чи якась, ще невідкрита, вітаміна, що відсвіжує, оживляє миршавий пень людства?

Шукаючи літературного бациля я попав аж у мрячу гущавину метафізики і замісць найти щось дійсне, ховався за спину абстрактного.

А ж ось зовсім несподівано... Я стояв біля «Віденської каварні», у найніжнішій точці нервової системи Львова, де переливається золото заки спливе у банкові скрини, і куди втікає любов перед трагізмом буденщини. Було холодно. Сніг падав так спровола, як на повільній фільмі, а шиби трамваїв розписував мороз у такі чудові квіти, наче ці розгублені по світі фрагменти льодової палати з Андерсенової казки. Нараз затремтів у воздусі голос вуличного продавця:

— Пані і панове! Купуйте! 20 грошей штука! Вајесцкі, historyjki!

Він тримав у замерзлих руках добрих 20 томів книжок. Я зблизився до його і просчитав на хребтах книжок кілька прізвищ: Віктор Гюго, Золя, Гамсун, Джек Лондон... Вајесцкі, historyjki... лебедів закостенілій від холоду вуличний продавець романів, а з його очей дивилася на мене непорочність людини, що ніколи книжок не читає.

І нараз мені стало ясно. Адже цей випадковий продавець літератури найшов розвязку моєї проблеми.

Так, література це передовсім казка, фікція, вимріяний світ. Та деякі казки можуть пояснитися і вночі і... в день. Адже сказав Уайлд, що життя тільки наслідує мистецтво.

Ст. Левинський.